

## Novice mreže Plan B za Slovenijo

Št. 07, februar 2010

### Vsebina

- Na forumu o TEŠ 6 predstavljen radikalno spremenjen načrt gradnje
- Pobuda za ustanovitev nove koalicije za energetske učinkovitost
- Razstava »Zelena prihodnost Slovenije« potuje po Sloveniji
- Kaj je Evropski okoljski biro – EEB?

#### Napovednik:

Delavnica o svetlobnem onesnaževanju in energetske učinkoviti zunanji razsvetljavi  
Predavanje ob razstavi »Zelena prihodnost Slovenije«  
Predhodna najava razvojnih forumov za Plan B 2.0

---

## Na forumu o TEŠ 6 predstavljen radikalno spremenjen načrt projekta

Na razvojnem forumu z naslovom »TEŠ 6: slovenska prihodnost?«, ki ga je 26. januarja v Ljubljani pripravila Umanotera, je direktor Termoelektrarne Šoštanj dr. Uroš Rotnik predstavil radikalno spremenjen načrt prenove Termoelektrarne Šoštanj. Ta se temeljito razlikuje od dokumentacije, ki je javno dostopna in objavljena na svetovnem spletu. Najpomembnejša razlika je v bloku 5, ki naj bi po javno dostopni projektni dokumentaciji obratoval do leta 2028, po Rotnikovih besedah na forumu pa naj bi v hladno rezervo prešel že leta 2015.

»Blok 5 bomo zagnali, ko ga bomo potrebovali. Torej, če bo izpadel blok 6 in manjka električne energije ne bo mogoče nadomestiti z uvozom,« je pojasnil Rotnik. TEŠ bo tako tudi v primeru izgradnje šestega bloka namesto 4700 gigavatnih ur električne energije proizvajal približno 3500 gigavatnih ur letno. Izpusti CO<sub>2</sub> pa bodo iz sedanjih 4,6 do 4,9 milijona ton po 2015 padli na 3,1 milijona ton na leto.

»Neodgovorno je, da so javno objavljeni podatki drugačni od tistih, ki so bili predstavljeni na forumu,« je Rotnikovo predstavitev komentiral dr. Dušan Plut in dodal »vprašanje je, o čem se danes tu sploh pogovarjamo.«



Direktor Urada vlade za podnebne spremembe Jernej Stritih je v drugem sklopu foruma pojasnil, da bosta že letos pripravljena strategija in zakon o podnebnih spremembah. Njuno izhodišče bo prehod Slovenije v nizkoogljično družbo oz. 80-odstotno zmanjšanje emisij do leta 2050 (kar pomeni dve toni letno na Slovenca). »Obratovanje TEŠ 6 se bo moralo podrediti tem ciljem,« je poudaril Stritih.

Vodja Centra za energetske učinkovitost na Inštitutu Jožef Stefan mag. Stane Merše je dejal, da v strokovnih podlagah za Novi energetski program vsi scenariji predvidevajo rast porabe električne energije. Okoljevarstveniki so ob tem opozorili na velik razkorak med potrebnim zmanjšanjem izpustov tolpogrednih plinov in povečano porabo energije ter na potrebo po izdelavi alternativnega scenarija, ki bo predvideval zmanjšanje porabe.

V tretjem sklopu foruma so sodelujoči predstavili alternativne scenarije proizvodnje energije. Častni predsednik Slovenskega E-foruma dr. Mihael Tomšič je vlado pozval, naj predstavi variante strategije za oskrbo z električno energijo, ki bodo upoštevale scenarije brez TEŠ 6 in scenarij z manjšo enoto. Strategije naj upoštevajo intenzivne ukrepe za učinkovito rabo električne energije, hiter razvoj obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom in dopolnilno oskrbo z električno energijo z drugačnimi proizvodnimi enotami (na zemeljski plin in/ali tekoča goriva). Drugi govorniki so predstavili še potencialne učinkovite rabe energije na primeru zunanje razsvetljave, decentraliziranih plinskih soproizvodnih enot, sončne električne energije in geotermalne energije.

V razpravi o alternativnih scenarijih je na vprašanje, koliko bi stala prekinitve pogodbe o gradnji TEŠ 6, direktor Termoelektrarne Šoštanj dr. Uroš Rotnik dejal, da natančne ocene še nimajo, »šlo pa bi verjetno za 150 do 200 milijonov evrov.«

Predstavitve s foruma so objavljene na spletni strani [www.umanotera.org](http://www.umanotera.org). Poročilo s foruma bo pred 15. februarjem poslano slovenski vladi, EBRD in na forum spletnega posvetovanja <http://www.evropske-razprave.si/>.

## Pobuda za ustanovitev nove koalicije za energetske učinkovitost

Sredi januarja je v prostorih Inženirske zbornice Slovenije v okviru projekta Plan B za Slovenijo, Pobuda za trajnostni razvoj, potekala strokovna delavnica na temo energetske učinkovitosti zgradb. Gospodarski subjekti, ki delujejo na področju energetske učinkovitosti stavb, so se zavzeli za ustanovitev nove koalicije za energetske učinkovitost.



Energetska učinkovitost po navedbah mag. Hinka Šolinca nima zadostne teže v politiki, Evropska komisija je celo brez enotnega dokumenta. Za razliko od področja toplogrednih plinov in obnovljivih virov, kjer so cilji jasni, pri učinkoviti rabi energije niti ne vemo, kaj je cilj EU, je dejal mag. Hinko Šolinc. »Vemo, da gre za 20-odstotno zmanjšanje, vendar ne vemo, ali gre pri tem za primarno ali končno energijo.«

Generalni direktor Direktorata za energijo mag. Janez Kopač je pri tem poudaril, da je učinkovita raba energije zgodba, ki bo v prihodnjih letih v središču pozornosti, saj bomo zastavljene cilje pri proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov energije lahko dosegli le z učinkovito rabo. Za energetske sanacije javnih stavb je na voljo 26 milijonov evrov, v prihodnjih letih pridejo na vrsto tudi domovi upokojencev in šolski centri. Po novem morajo stavbe v javnem sektorju voditi tudi energetske knjigovodstvo. Decembra je bila sprejeta uredba o dodatkih k cenam energentom. Iz teh sredstev, ki bodo namenjena gospodinjstvom za ukrepe v učinkoviti rabi energije, se bo samo letos v Ekosklad steklo 20 milijonov evrov, leta 2012 pa že prek 40 milijonov.

Mag. Andreja Urbančič iz Centra za energetske učinkovitost pri Inštitutu Jožef Stefan je omenila, da bodo učinkovita raba energije, obnovljivi viri energije in razvoj distribucijskih omrežij predlagani kot prednostna področja Nacionalnega energetskega programa. Področje učinkovite rabe pa bo v predlogu zaradi doseganja okoljskih ciljev nastopalo kot izbrana strategija. Med ukrepi na področju stanovanjskih stavb je izpostavila izboljšavo Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah in zaostrene predpise o minimalni učinkovitosti stavb (skoraj ničelno energetske stavbe) pred 2012.

## Razstava »Zelena prihodnost Slovenije« potuje po Sloveniji



Razstavo Zelena prihodnost Slovenije, ki so jo v Društvu za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije pripravili v okviru projekta Plan B, so prvič predstavili 21. januarja v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota, in sicer ob predavanju z naslovom »Najpomembnejša območja za ptice v Pomurju«, ki jih je več kot štiridesetim poslušalcem predstavil Luka Božič. Na osmih razstavnih panojih so predstavljena izbrana posebna območja varstva ter

predvsem ogrožene vrste ptic, ki na teh območjih živijo. Razstavo so 4. februarja predstavili tudi v Grand hotelu v Ljubljani in 9. februarja v Knjižnici A.T. Linhartarja v Radovljici. Potujoča razstava bo ob spremljajočih predavanjih na ogled še v drugih krajih po Sloveniji, od aprila naprej pa v prostorih DOPPS na Tržaški cesti 2 v Ljubljani.

-----

## Kaj je Evropski okoljski biro – EEB?

EEB je največja mreža evropskih okoljskih nevladnih organizacij, ki šteje prek 140 članic. Ustanovljena je bila leta 1974, da bi predstavljala interese okoljskih organizacij napram ustanovam Evropske unije. Zato EEB spremlja in se intenzivno vključuje v pripravo zakonodaje na evropski ravni, prek svojih članic pa spremlja tudi izvajanje (okoljske) zakonodaje na nacionalni ravni. S svojimi mnenji, pobudami in zahtevami se obrača zlasti na Evropsko komisijo, Svet ministrov in Evropski parlament.

V pisarni EEB v Bruslju je zaposlena vrsta strokovnjakov iz različnih področij varstva okolja. Člani se vključujejo v delo EEB zlasti prek sodelovanja v različnih delovnih skupinah, npr. za kmetijstvo, kakovost zraka, biotsko raznovrstnost, kemikalije, znak za okolje, širitev EU, okoljsko fiskalno reformo, kemikalije, hrup, tla, odpadke in vodo. Vsaka skupina deluje prek e-liste, 1-2-krat letno pa se tudi srečajo, običajno v povezavi z javnim seminarjem ali konferenco.

Zelo pomembna dejavnost EEB je priprava memorandumov za predsedstva EU, ki jim sledi ocena uspešnosti predsedovanja vsake države. EEB pripravi tudi vrsto posebnih publikacij in poročil, ter štiri številke glasila »Metamorphosis«. Prispevki in publikacije EEB pri inštitucijah EU in tudi uradnikih držav članic zaradi visoke kakovosti, strokovnosti in tudi reprezentativnosti (članstvo organizacij, združenih v EEB, šteje prek 20 milijonov) uživajo velik ugled.

V EEB so včlanjene tri slovenske organizacije: Umanotera, Inštitut za trajnostni razvoj in Društvo Temno nebo Slovenije. V Izvršnem odboru EEB jih predstavlja Anamarija Slabe, ki je zadnja štiri leta tudi podpredsednica EEB. »Članstvo v izvršnem odboru je zelo zanimivo in hkrati tudi velik izziv, saj zahteva precej dobro poznavanje celotnega spektra okoljske politike EU in njenega izvajanja,« pravi Anamarija Slabe.

Članstvo v EEB je zelo koristno za vse okoljske organizacije, ki delujejo na nacionalni ravni. »Mnogokrat se pokaže, da se brez poznavanja okoljske politike EU in procesov na ravni EU ne moremo uspešno spopadati z okoljskimi težavami na nacionalni ravni. Možnost izmenjave informacij z organizacijami iz drugih držav EU je izjemno dragocena, saj so težave pogosto podobne. Poleg tega lahko kot člani vplivamo tudi na prednostne teme, na katerih dela EEB, in tako lahko pomagamo premikati stvari tudi na ravni EU«, poudarja Anamarija Slabe.

Članstvo v EEB je odprto vsem neprofitnim okoljskim organizacijam civilne družbe. Če vas zanima karkoli v zvezi s članstvom, vam bo Anamarija Slabe z veseljem pomagala.

Več o EEB: [www.eeb.org](http://www.eeb.org)

KONTAKT: Anamarija Slabe, Inštitut za trajnostni razvoj, Članica Izvršnega odbora EEB za Slovenijo  
[anamarija.slabe@itr.si](mailto:anamarija.slabe@itr.si)

---

## Napovednik

### Delavnica o svetlobnem onesnaževanju in energetsko učinkoviti zunanji razsvetljavi

Društvo Temno nebo Slovenije vabi predstavnike nevladnih organizacij in ostale interesente na izobraževalno okoljsko čitalnico »Svetlobno onesnaženje in energetsko učinkovita zunanja razsvetljava«. Izobraževanje je namenjeno predstavitvi vse bolj naraščajočega problema svetlobnega onesnaževanja sorodnim nevladnim organizacijam in ostalim interesentom ter tako razširiti krog ljudi, ki problem razumejo in imajo željo za njegovo zmanjšanje. Izobraževanje je hkrati priložnost za medsebojno spoznavanje, pogovor o tej tematiki in možnost za nadaljnja skupna prizadevanja za varovanje okolja. Predstavljena bo tudi publikacija Svetlobno onesnaženje in energetsko učinkovita zunanja razsvetljava.

KDAJ: 11. 2. 2010, ob 16. uri

KJE: Okoljski center, Trubarjeva 50, Ljubljana

INFORMACIJE IN PRIJAVE (do 10. 2. 2010): [darksky@tp-lj.si](mailto:darksky@tp-lj.si) ali 01/ 477 66 53.

---

### Predavanje ob razstavi »Zelena prihodnost Slovenije«

Društvo za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije je pripravilo potujočo razstavo z naslovom »Zelena prihodnost Slovenije«. Razstava razkriva skrivnosti in lepote izbranih najvrednejših območij za varstvo ptic v Sloveniji. Ob razstavi DOPPS organizira tudi spremljajoča predavanja.

KAJ: predavanje Željka Šalamuna »Zelena Prihodnost Slovenije - Ptiči duplarji v Sloveniji in Pomurju«

KDAJ: 18. 2. 2010 ob 17.00

KJE: Pokrajinska in študijska knjižnica, Murska Sobota

KONTAKT: [barbara.vidmar@dopps.si](mailto:barbara.vidmar@dopps.si)

---

## Predhodna najava razvojnih forumov za Plan B 2.0

Program še ni dokončen, podrobnejše informacije: Nina Tome, [nina.tome@umanotera.org](mailto:nina.tome@umanotera.org)

23. februar, 16h-19h, Okoljski center	Srečanje avtorjev »Kam po krizi?« in mreže Plan B
2. marec, 16h-19h, Center Evropa	Kaj pomeni trajnostni razvoj?
30. marec, 16h-19h, Center Evropa	Kje so meje rasti razvoja?
6. april, 16h-19h, Center Evropa	Kompasi razvoja in blaginje (alternative BDP)
20. april, 16h-19h, Center Evropa	Vzpon in padec naše odvisnosti od nafte
4. maj, 16h-19h, Center Evropa	Lokalna samooskrbnost
18. maj, 16h-19h, Center Evropa	Prihodnost kmetijstva in hrane
1. junij, 16h-19h, Center Evropa	Zelena davčna reforma

---

**Novice mreže Plan B za Slovenijo** izdaja mesečno Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, p.p. 4440, 1000 Ljubljana, tel.: 01 439 7100, [www.umanotera.org](http://www.umanotera.org). Uredništvo 7. številke: Karmen Kogoj Ogris, [karmen@umanotera.org](mailto:karmen@umanotera.org). Koordinacija projekta Plan B za Slovenijo: Nina Tome, [nina.tome@umanotera.org](mailto:nina.tome@umanotera.org).